

PREMOGAR. ŠTRAJK NEIZOGIBEN

Načelnik premogarske unije je izjavil, da majnarji ne bodo odstopili niti za las od svojih zahtev. Če bo izbruhnil štrajk, ga bodo imeli premogovni baroni na svoji vesti. — Delavci so dosti premalo plačani. — Vsako leto jih je nad petsto usmrčenih, nad petindvajset tisoč pa ranjenih.

ATLANTIC CITY, Pa., 11. avgusta. — Načelnik United Mine Workers, John L. Lewis, je izjavil: —

— Če bo izbruhnil dne 1. septembra štrajk v okrajih, kjer kopljejo trdi premog, naj si premogovni baroni zapomnijo, da bodo imeli ta štrajk, oni na vesti in nihče drugi. Vsa krivda je na njihovi strani, ker niso hoteli ugoditi najbolj upravičenim zahtevam majnarjev.

Majnarji so preslabo plačani. Kdor zasluži \$1,600 na leto, je lahko vesel. Če slučajno kdo zasluži dva tisoč dolarjev, mora delati kot črna živina. Premogovni baroni gromadijo strahovite dobičke.

Položaj majnarjev se mora na vsak način izboljšati, in naša organizacija ne bo mirovala, dokler se ne izboljša. Sleherni majnar postavlja vsak dan svoje življenje na kocko. Le pomislite — vsako leto jih je nad petsto usmrčenih, nad petindvajset tisoč pa ranjenih.

— Mi se ne bomo pogajali, če naj zasluži majnar na dan \$4.62 ali pa \$5.62, zato, da rizikira življenje v namenu, da bo javnost preskrbljena s kurivom. Mi se ne bomo pogajali glede vprašanja o življenju ali smrti.

— Majnarji imajo sveto pravico, da sami določijo plače, za katere so voljni opravljati nevarno delo.

Kapitalisti se na vse mogoče načine skušajo rešiti iz zagate. V liste spravljajo poročila, kojih namen je naprtiti krivdo vsem drugim, samo ne pravim okolnostim.

Tako je naprimer priobčilo kapitalistično časopisje članek o trošenju, iz katerega objavljamo par najznačilnejših odstavkov.

Trošenje! To je skrajno nepriljubljena beseda vsakemu vestnemu izdelovalcu, razdeljevalcu, industrijalnemu inženirju, delavskemu voditelju ter sploh vsakemu, ki zna zreti preko svojih neposrednih interesov ter se zanimati za interese ameriške industrije kot take. Ta beseda se je v zadnjem času pogosto prikazala na prvih straneh naših listov, vsebovana v nagovorih tajnika Hooverja ter razpravah National Civic federacije, kjer so zastopniki kapitala in dela razpravljali kako odpraviti trošenje.

Ta beseda je na ustih angleških industrijalcev, ki stoje pred krizo, katero je imenoval ministrski predsednik Baldwin novo "industrijalno revolucijo". Posebno značilno pa je, da se je ta beseda tudi vrnila v svete organiziranega dela te dežele, tiho in počasi, ter započela novo dobo v delavski filozofiji.

Sempatam se pojavlja na važnih mestih industrijalne zemljevidu nov duh sodelovanja. Če bo prejel ta duh delavsko gibanje naše dežele, se bo dotaknil življenj in sreče nas vseh, konsumentov in proizvajalcev. Vsled tega je prav primerno ogledati si par konkretnih slučajev, v katerih je ta duh na delu, da potem takem povsem dobro vidimo, kaj je že storil in kaj lahko doseže in da vidimo njegova učinkovanja na stroške, katere plačujejo konsumenti ali proizvajalci za surovine. Trideset odstotkov teh stroškov lahko povsem mirno pripišemo na račun trošenja.

Premogovna industrija je bila že davno sijajen cilj radikalnim ostrostrelcem. Ti navajajo uničevalne metode izčrpanja tega najbolj važnega produkta med našimi narodnimi viri kot vzgled slabosti "dobičkov željne družbe". S strahom zro na dejstvo, da obstaja nevarnost popolnega izčrpanja.

(Nadaljevanje na 3. strani.)

POVRATEK ZNANEGA RAZISKOVALCA

Te dni se je vrnil v New York znani raziskovalec Mr. William Beebe, ki se je dolgo časa mudil v Sargasso morju. Na svoji ladji "Areturus" je privedel vsepolno rib in drugih morskih živali, katerih doslej se ni poznala znanost. Največjo pozornost je vzbudi črna soma, ki ga vidite na sliki.

Stavka v Kini se vedno bolj širi.

Tisti študenti, ki so zapustili angleške misijonske šole, se bodo izobraževali v kitajskih učiliščih. — Delavci so zapustili svoja mesta pri sesalkah.

PEKING, Kitajska, 11. avgusta. Zveza, katero tvorijo dijaki iz šestnajstih misijonskih inštitutov, je sklenila ustanoviti v Pekingu novo šolo, v kateri bodo študirali tisti dijaki, ki so zapustili razna angleška misijonska učilišča.

Misijonarji so vsled tega jako vznemirjeni, ker se bo, da se bo to gibanje razširilo po vsej Kitajski.

Uradniki angleškega poslanstva so priznali, da je stavka angleških delavcev zavzela velike dimenzije. Delavci so zapustili električne sesalke pri važnih napravah. Stavkokaza je težko dobiti, ker se boje za svoje življenje.

Neka angleška nota javlja, ki tajskemu zunanjemu uradu, da so angleški mornariki vojaki ranili v Čungkingu več Kitajcev "ker so bili zavzeli sovražno stališče, in ker je bilo treba preprečiti nemire".

Iz Tientsina poročajo, da so zaštrajkali delavci v ameriških podjetjih. Delavski voditelji pravijo, da se bo stavka prihodnje dni še bolj razširila.

Sestanek kolesarjev.

STETIN, Nemčija, 10. avgusta. Kakih 10,000 kolesarjev iz vseh delov Nemčije se je zbralo tukaj na letni konvenciji zveze nemških kolesarjev. Skoro vsak delegat je privedel s sabo svoje kolo in večina je dospela s kolesom iz svojega domačega kraja.

Letina v Združenih državah dobro kaže.

WASHINGTON, D. C., 11. avg. Poljedelski departmet je izdal poročilo, iz katerega je razvidno, da bo letos jako dobra letina. Farmerji bodo pridelali šeststoosemdeset milijonov bušjev pšenice in skoro tritisoč milijonov bušjev koruze.

Italijanska vlada zatira časopisje.

RIM, Italija, 11. avgusta. — Vlada je zatrla napreden časopis "Giornale d'Italia", ker je komentiral neko izjavo papeževu državnega tajnika.

Velik vihar na Holandskem.

Najbolj je bila prizadeta provinca Gelderland. — Ceste so vse razorane, promet je prekinjen in na tisoče ljudi je brez strehe.

AMSTERDAM, Holandsko, 11. avgusta. — Nad provinco Gelderland je divjal strašen vihar. Meteo Boreala, ki leži v neposredni bližini nemške meje, je popolnoma razdejano. Štiri osebe so mrtve, nad sto jih je pa ranjenih.

Vihar je napravil tudi po sosednjih krajih velikansko škodo.

Med viharjem je padel na katoliški samostan neki aeroplan. Pri tem so bile usmrčene tri osebe.

Zupan mesta Boreala je izjavil, da je bilo mesto med vojno trikrat obstreljevano, da se pa tedanja škoda ni malo ne more primerjati s sedanjo.

Oblasti so naprosile vlado, naj pošlje na pomoč vojaštvo.

Na tisoče Nemcev se bori v Maroku za Francijo.

FEZ, Maroko, 11. avgusta. — Na tisoče Nemcev se bori na francoski strani proti Maročanom. V enem bataljonu je 42 odstotkov samih Nemcev in Avstrijcev. Skoro vsi podčastniki so Nemci. Tudi neki ugledni nemški avijatik je v francoski službi.

Vsega skupaj je na fronti šestnajst tisoč legionarjev. Med njimi je najmanj deset tisoč Nemcev.

Otroška paraliza se je pojavila.

Newyorški zdravstveni departmet je včeraj objavil, da je bilo meseca julija izredno dosti novih slučajev otroške paralize. Tudi iz države New Jersey poročajo slično.

V prvih petindvajsetih dneh meseca julija so prijavi zdravniški zdravstveni oblasti petindevet novih slučajev.

Življenski stroški so za sedem odstotkov višji.

WASHINGTON, D. C., 10. avg. Statistiki so dognali, da so se v zadnjih šestih mesecih cene življenjskih potrebščin od sedem do sedem odstotkov. Najbolj so narasle cene v Bostonu, namreč za sedem odstotkov, najmanj pa v Louisvillu, namreč za en odstotek. V Chicagu in v Clevelandu so narasle cene za štiri odstotke.

Proti komunistič. kongresu zamorcev

Predsednik Amer. Federation of Labor je posvaril črnce pred komunističnim kongresom. Rekel je, da prireja Moskva sestanek, ki se bo vršil oktobra meseca v Chicagu.

WASHINGTON, D. C., 10. avg. Predsednik American Federation of Labor, Green, je včeraj objavil, da ni njegova organizacija odobrila in tudi ne bo odobrila ameriškega delavskega kongresa, katerega so sklicali komunisti in ki se bo vršil v Chicagu, pričenši z dnem 25. oktobra.

Green je posvaril zamorske članke strokovnih uniij, naj ne prisostvojejo predlaganemu sestanku ter rekel, da je namen sklicateljev kongresa voditi črnce za nos ter vzbuditi v njih naziranje, da bodo vse njih želje izpolnjene, kakor hitro se bo strnoglavo vlado Združenih držav ter ustanovilo sovjetsko republiko.

Green je pojasnil, da je storil ta korak radi velikega števila pism in brzojavk, katere je dobil glede črnškega programa, katerega je sestavila komunistična stranka.

Tak kongres, — je rekel Green, — se ne bo vršil v namesto, da se koristi črnem, temveč da se veepi v duha tega plemenitja najbolj pogubonosno doktrino, — plemensko sovraštvo.

Črnce se zavaja v naziranje, da so se temna plemena sveta uprla proti belim in da jim ni treba drugega kot stvariti ameriški delavski kongres, da se izloči vsa socialna, politična in ekonomska razlikovanja, — je izjavil.

Green je rekel, da nastopajo ljudje na temelju navodil, ki jih dobivajo iz Moskve.

Večje število uniij, sestavljenih iz črncev, je poslalo delegate, — je pojasnil Green, — Zavedli so jih v naziranje, da bodo prisostvovali konvenciji unijskih črncev.

Dejstvo pa je da so sklicali konvencijo možje, ki niso člani strokovnih uniij in če so, ne posejajo uniij, kojih člani so. Organizirano delavsko gibanje iztreblja komuniste tako hitro kot jih zasledi.

Antisemitsko gibanje.

BERLIN Nemčija, 10. avgusta. Val antisemitizma se je vžil preko centralne Evrope. Na Dunaju je bila vlada prisiljena izdati proklamacije, v kateri se pozdravlja zionistični kongres v naporu, da napravi konec mrzlični agitaciji nacionalistov, naj se poslužijo ljudje nasilja proti obiskujočim židovskim delegatom.

Poročila iz Bukareste pravijo, da je bilo proglašeno vojno pravo v Jassy in Fokšani, po celi seriji spopadov med nacionalisti in židi. Ena nacionalistična organizacija je izdala plakate, v katerih se pozivlja ljudi na pogoje v mešah.

Skupine razgrajčev so imele navado navaliti na židovske postaje vleči židovske potnike iz vlakov ter jih neusmiljeno preteptati predno so smeli potovati naprej.

Rumunski nemiri so posledica batin, katere je dobil neki vseučiliški profesor od židovskega krošnjarja, katerega je profesor razžalil. Nacionalistični dijaki so nato organizirali represalije nad židi.

Na Dunaju so nacionalisti ustvarili umetno proti-židovsko ali antisemitsko gibanje in sicer radi

FRANCOSKI LETALCI OBSTRELJUJEJO MAROČANE

Po mnenju francoskega maršala Petaina, je borba z Maročani najbolj težavna kolonijalna borba, kar jih pomni zgodovina. — Ameriški letalci so že dospeli na fronto. — Francoski zrakoplovci so obstreljevali trinajst taborišč Rif-plemena. — Španska artilerija v akciji.

PARIZ, Francija, 11. avgusta. — Francoski maršal Petain je izdal podrobno poročilo o položaju v Maroku.

Pravi, da se bojuje proti Francozom v Maroku razen Rifcev še nadaljnih 40,000 izborna oboroženih vojakov. Francija se ni še v nobeni kolonijalni vojni borila s tako silo, s kakoršno se mora sedaj boriti v Maroku.

Francozi so imeli precejšnje izgube, toda zadnje dni se je začela obračati bojna sreča na njihovo stran.

CASABLANCA, 10. avg. — Deset ameriških prostovoljcev-letalcev je dospelo sem. Kot se čuje, bodo kmalu stopili v akcijo. Z istim parnikom je dospelo tudi precejšnje število tuniških strelcev, ki so bili dosedaj v zasedenem Porenju in Porurju.

FEZ, Maroko, 10. avgusta. — Oddelek francoskih zrakoplovcev je včeraj obstreljeval trinajst rifskih taborišč. Dve letalski koloni sta delovali v okolici Djebala, kamor so bili zadnje dni prodrli Rifčanje.

Španska artilerija je preprečila neki domači koloni prekoračiti reko Lukos. Neka francoska patrolna ladja je zaplenila več čolnov, ki so dovažali domačinom municijo. Posadko in poveljnike so artileriji ter jih odvedli v Oran.

PARIZ, Francija, 10. avgusta. — Neko uradno francosko poročilo javlja, da je španski ministrski predsednik de Rivera brzojavil iz Madrida, da je bdel Krim zavrnil vse francosko-španske mirovne pogoje.

Abdel Krim je izjavil, da ne more govoriti o nikakem miru, dokler ne bo priznana neodvisnost Maročanov.

nemirov, ki so spremljali neki republikanski sestanek, ki pa ni imel nobenega stika z zionističnim kongresom.

Razpoloženje proti židom je tako ostro, da ni mogla storiti avstrijska vlada ničesar drugega kot objaviti, da ne more imeti ničesar proti gibanju, kojega namen je spraviti žide iz Avstrije ter jih nastaniti v Palestini.

Fašisti so zmagali v Speciji.

RIM, Italija, 11. avgusta. — Fašistovska stranka je zmagala pri občinskih volitvah v Speciji, (provinca Genova). Nadalje zatrjujejo fašisti, da so imeli odločilne uspehe tudi v Palermu.

Italiji diši albansko olje.

RIM, Italija, 10. avgusta. — Italijanska vlada je dobila trideset milijonov lir za iskanje petrolejskih vrelcev v Albaniji.

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$19.10 2000 Din. — \$38.00 5000 Din. — \$94.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 8.50 500 lir \$20.25

300 lir \$12.45 1000 lir \$39.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljate, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprejš računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

52 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Sakser, president Louis Benedik, treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
88 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Na celo leta valja list na Ameriko	Za New York na celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za miselnost na celo leto	\$7.00
Na drugi leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejane bivalnice naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

ČIGAVA JE KITAJSKA?

Vesile barantajo med seboj glede politike na Daljnem iztoku. Poslanica, ki bi morala biti vročena pred dvema tedni, je bila zadržana. Najbrž ugibajo vesile med seboj, če je mogoče dovoliti najbolj številnemu narodu na svetu in narodu, ki lahko sestavi največjo armado, da določi svoje lastne carinske pristojbine, brez motenj miru in reda.

Zgodovinar bodimoosti bo brez dvoma zapazil eno najbolj zanimivih dejstev našega časa, ki obstaja iz pripravljenosti zapadnih narodov, da omalovažujejo narod štiristo milijonov ljudi.

Kitajska je bogata na človeški sili in naravnih virih. Že pred pet in tridesetimi stoletji se je Sang dinastija posrečilo združiti isti narod, ki obstaja še danes. Kitajska je bogata na tradicijah in učnostih in mi smo v primeri z njo pravi parveniji.

O Ameriki ni takrat še nikdo sanjal. Evropa sama je bila le rob razkrite zemlje krog celinskega morja in obstajal ni še noben onih zapadnih narodov, ki določajo sedaj, če naj ima Kitajska svojo lastno policijo ali ne.

Petnajstkrat toliko generacij kot je vladala Grška zapadni Evropi, je bil kitajski narod enoten na iztoku. Preživel je vse tekme, ustvaril civilizacijo, ki je lahko prenesla breme preobrnega prebivalstva, podaril svetu kulturo ter umetnost ter dvignil vero nad zasledovanje in nestupnost, ker je prišel do spoznanja, da je najti v miru večjo slavo kot pa v zavojevanjih.

Usodepolna napaka kitajskega naroda, s stališča modernega državnštva, je ta, da je kitajski narod iznašel smodnik, da pa se ga poslužuje za rakete. Potencialno najbolj mogočen narod sveta, je morala trpeti Kitajska ponovno zavojevanja in invazije. V dolgih dobah zgodovine pa je prišlo zavojevanje le malo vpoštev, kajti zavojevana Kitajska je pogotnula zavojevalca. Metode zavojevanja pa so se izpremenile in invazije, koje zadnje poglavje je napisala naša generacija, je preveč popolna, preveč dobro opramljena z vsemi modernimi pripomočki za kontroliranje iz daljave, da bi ne bilo Kitajski treba brigati se zanjo. Iz tega izvira tudi poziv mlajše generacije na iztoku, naj se sprime zapadne metode v namenu, da se boljše ustavi invazijo zapadnih narodov ter jo zavrne.

Kaj delajo zapadni narodi na Kitajskem?

Zaplenjajo pristanišča kot je Anglija zaplenila Hongkong ter imenujejo to "napredki". Zaplenjajo rove ter vzdihajo nad bremenom belega moža. Zaplenjajo trgovino ter govore o odprtih vratih na Daljnem iztoku, — odprtih vratih zanje, a ne za Kitajsko.

Vse, kar je potencialno, v naši lastni zapadni civilizaciji, gre v Kitajsko, z ostrino navzgor: tvorniki sistem, ki zahteva na zapadu le desetletni delavniki mesto osemnega, zaposluje na Kitajskem otroke v starosti devetih in deset let, gradi tvornice za izdelovanje užigalce ter ubija mlade delavce s cenanim fosforjem.

To je postopanje imperija na iztoku, če je politični ali ekonomski. K temu pa pride še strog nasvet naslovljen na slabotno kitajsko vlado, naj se pogloblja ter pokaže večjo moč. Večjo moč? Povezana na rokah in nogah, brez kontrole nad svojim lastnim tarifom brez kontrole nad svojimi mesti, brez kontrole nad večino svojih naravnih virov pa kitajska vlada kima.

Na Kitajskem obstajata dve stvari, kateri je težko spraviti v soglasje s trditvijo, da je Kitajska neodvisen narod. Ti dve stvari sta kontrola zunanjih sil nad kitajskimi financami in kontrola kitajskega pravosodja, v interesu inozemcev. Ta zadnji tip inozemske nadvlade, znan kot "ekstrateritorialnost", so iste zapadne sile nekoč naprile Japonski in Turčiji. V obeh slučajih pa je bila ta kontrola odpravljena, a le z rizikom vojne. Kdo more domnevati, da bo še dolgo mogoče vsiljevati isto breme desetkrat večjemu narodu, brez izvajanja sile in rizika vojne?

Ne smemo se udati samoprevari.

Slovenska konferenca leta 1925, da se dovoli Kitajski dvigniti njen lastni tarif za sijajnih pet ali deset odstotkov, nesramna obljuba, da se bo razmišljalo o ekstrateritorialnosti "nekoč pozneje", — vse te stvari so mogoče državništvo kot ga poznamo. V svetu kompromisov pomenja ta beseda borno malo.

Te stvari pa niso "državnštvo" v smislu modrosti in dalekovidnosti. Nikako tako umazano barantanje ne bo našlo poti v srce Kitajske. Narod z velikansko preteklostjo ter naravnost izizvalno bodočnostjo, resnični posredovalec med tujim zapadom in tujim iztoku v Indiji in centralni Aziji, je stopil pred industrijske narode, ki uživajo trenutno prednost ter zahteva od teh narodov, naj izpolnijo svoje obljube — ter čitajo zgodovino.

Velik požar v londonskem pristanišču.

Pred nekaj dnevi je izbruhnil v Victoriji dolh na Thamesi požar, ki je napravil ogromno škodo, saj 100.000 funtov sterlingov. Zgodil je tudi neki žvečki parnik in nekje leta.

Želva na severu.

Blizu Solstaja v Avstriji so nedavno našli v nekem močvirju velikansko živo želvo. Želva je našla po razstavljanju svetovne vojne leta 1918 vojaškemu transportu iz Italije ter je preživela tam sedem letnih zim.

NOVA SARŽA AMER. PODPREDSEDNIKA

Ameriški podpredsednik Charles G. Dawes je bil pred kratkim imenovan v Cheyenne Wyo., članom indijanskega Sioux plemena.

Dopisi.

Jenny Lind, Ark.

Tempotom obnavljam naročnik in se vam zahvaljujem kar ste mi list toliko časa pošiljali. Kar se tiče dela v tukajšnji okolici, moram povedati, da se že od februarja nič ne dela. Kdaj se bo pričelo, mi ni znano. Kakorhitro se bo kaj na boljše obrnilo, bom sporočil. Rojakom priporočam list Glas Naroda, ki je najboljši slovenski list v Združenih državah. Jaz ga vztrajno prihranjam že petindvajset let in ga želim še petindvajset let. Peter Zgaga, le tako naprej! Jaz se popolnoma strinjam z njegovimi nazori.

M. J. M.

Detroit, Mich.

Pred par meseci je bil objavljen v "Glasu Naroda" poziv na slovenska pevka društva v Ameriki, naj prirejejo koncerte, kojih čisti dobiček bi bil namenjen domu za slovenske slepce v Ljubljani. Ker me je cela stvar jako zanimala sem tudi jaz napravil par načrtov. Čakal sem le, kakšno stališče bo zavzela slovenska javnost v Ameriki. Končni rezultat mi je bil že vnaprejšnji. Začela se je kolekta in neprestano se sliši dajte in dajte! Ali res ni nobene druge poti? Ali nam naši narodni voditelji res ne morejo pokazati kakega drugega načina? V Ameriki imamo dosti slovenskih pevskih društev. Jaz jih dosti podpiram, čeravno nisem pevec. Podpiram jih zato, ker se pevka društva tista, ki se morajo najbolj boriti za svoj obstanek. Vem, da če se odzovejo vsa pevka društva v Združenih državah in prirede koncerte, ne morejo nikdar postaviti slovenskim slepcem doma. Da so slepi v domovini potrebni doma, vem sam, ker sem bil pred dvema leti v domovini ter sem se na lastne oči prepričal, da so slepi v domovini tudi drugi otroci. Sosedje so pripovedovali, da se je zadnje dni večkrat kregal s ženo in otroci ter jim je s smrtno priti. Večraj zjutraj je pa šel v sobo v prvem nadstropju ter se zaklenil. Domači so kmalu zatem slišali strel, narkar so poklicali policijo. Našli so ga mrtvega. Pokojnik je bil po poklicu mesar.

Pozdravi!

A. M. Meyers,

69 Louisiana Ave., Detroit, Mich.

Conemaugh, Pa.

Tukaj se je ustrlil Joseph Svoboda, stanujoč v hiši št. 249 First Street. Zadel se je v čelo nad desnino očesom. Pravi, da je bil udan pišči in da se mu je omračilo um, vsled česar je šel prostovoljno v smrt. Star je bil kakih štirideset let ter zapušča vdovo in devet otrok. Sosedje so pripovedovali, da se je zadnje dni večkrat kregal s ženo in otroci ter jim je s smrtno priti. Večraj zjutraj je pa šel v sobo v prvem nadstropju ter se zaklenil. Domači so kmalu zatem slišali strel, narkar so poklicali policijo. Našli so ga mrtvega. Pokojnik je bil po poklicu mesar.

Poročevalce.

Darovi Domu za slepce.

A. M. Meyers, Detroit, Mich., \$11.00.

Društvo S. N. P. J., št. 223 v Greensburg, Pa. \$10.00.

Denar smo sprejeli in ga bomo poslali na pristojno mesto.

Uredništvo.

Zasledovan vlomilec.

Znani vlomilec, Alojz Krizanič, ki dela svojo okolico vedno dovolj pregledavec je proti večeru v hišo posestnika Tomaža Bauman v Godemercih. Vlomilec je nabral precej plena. Odnesele je srebrno žepno možko uro, srebrno žensko uro, črne suknene možke blaže in 2 kg posušenega svinjskega mesa. Obiskal pa je tudi Baumanovega sosedo, kjer je pokradel več penila, srebrno uro ter liter drobnika. Orožniki tatinskega vlomilec pridno zasledujejo in ga upati, da pride kmalu pod ključ.

Peter Zgaga

Italija je kljub svoji gobeždavi silno revna dežela. Manjka ji v prvi vrsti premoga, lesa, olja in jekla.

Jeklo dobavlja iz inozemstva, les kupuje v Jugoslaviji, premog kupuje od Anglije.

Olje hoče zaslediti v Albaniji, ter je v ta namen dovolila trideset milijonov lir.

Italija pa ni samo revna, pač pa tudi razbrzdana dežela.

O premogu, lesu in jeklu ne bom govoril. Naj si pomaga kot si pač zna.

Če ji je pa olja zmanjkalo, je njena stvar.

Naj le pomisli koliko ga je posili žila v goltance naših kraških in primorskih rojakov, kateri se niso strijali s politiko, katero obsoja vsak pameten človek na svetu.

*

Enoindvajsetletna punca, katero je hotel vzeti newyorški milijonar Browning za svojo, je sklenila iti v samostan, pa je niso hoteli vzeti. Nato je ddoma sprejela ponudbo nekkega kinematografskega agenta. Večraj je pa napravila punca svojemu "očetu" velik skandal v nekem hotelu na Broadwayu.

*

Vse to so same malenkosti, katerih se skoro ne izplača pisati.

Pri tem je pa ena stvar nad vse značilna. Newyorško časopisje je posvetilo tej zadevi tisočkrat več prostora in zanimanja kot pa novici, da je neki angleški zdravnik odkril povzročitelja raka.

*

Nekateri se pritožujejo, da ni na svetu več velikodušnosti in galantnosti. Pa se motijo, kajti še dosti je te robe.

Te dni sem čital pismo, ki ga je pisal neki dolžnik svojemu upniku. Pismo se glasi:

Cenjeni gospod: Ponižno vam javljam, da imam jako malo sredstev in denarja in da sem bil vsled tega prisiljen razdeliti svoje cenejše upnike v tri razrede. V prvi razred spadajo tisti, katerim bom plačal, kakorhitro bom imel preveč denarja. V drugi razred spadajo tisti, katerim bom plačal tedaj, ko bom dobil poročilo, da mi je umrl kak bogat sorodnik ter mu zapustil par milijonov premoženja. V tretji razred pa spadajo tisti, katerim sploh nikdar ne bom mogel vrniti svojega dolga. V tretji razred sem bil tudi vas postavil, omenjeni gospod. Ker ste pa tako potrpežljivi in dobri, da me niste niti enkrat terjali, vam izkazujem svojo neskončno hvaležnost in priznanje s tem, da sem vas pomaknil iz tretjega v drugi razred. V upanju, da boste visoko cenili to moje odlikovanje, vas priščno pozdravljam.

*

Rojak se je pritoževal: Od zločija je moja žena. Kadarkoli govori z menoj, zahteva denar od mene. Zjutraj, ko vstanem, hoče imeti denar, denar zahteva od mene opoldne in zvečer me terja za denar.

Ko so pa rojaka vprašali, kaj počne njegova žena z denarjem, je mimno odvrnil:

— Tisto pa ne vem, kaj počne z njim, ker ga ji nikdar ne dam. niti zjutraj, niti opoldne, niti zvečer.

*

Tudi o dobrosrčnem rojaku mi je znana zanimiva zgodba, ki se glasi:

Dobrosrčnemu rojaku je umirala žena. Poklicala ga je k postelji ter začela tamnati: Dragi moj, konec se bliža. Strašno sem žalostna, ker vem, da si boš koj po smrti žbral ljubico, da se boš približal z njo in da me boš še prej kot po enem letu čisto pozabil. Popolnoma boš pozabil, kako zvesta in pridna žena sem ti bila.

Dobrosrčni rojak je pa odvrnil: Ah, kaj ti tisto... Najprej umri, potem bova pa naprej govorila.

Iz Slovenije.

Umri v Ljubljani.

Matko Arko, trgovce s suho robo na Sadnem trgu. Pokojnik, rodom iz Ribnice si je s svojo marljivostjo ustvaril v mladih letih v Ljubljani malo trgovino, katero je razvil kmalu v lepo evrotečno podjetje. Štefan Pravdnik, umirovljeni pomožni uradnik finančnega urada, 75 let; Marija Mive, posetnikova žena, 49 let; Mihael Anžur, nočni čuvaj, 66 let; Rudolf Zihlerl, trgovec, 32 let; Juško Sušnik, železničarjev sin, 4 mesece; Ivan Kozmenko, mesarski pomočnik, 34 let; Josip Kastelic, sirota, 4 mesece; Josipina Šumi, kočarjeva hči, 5 mesecev.

V Leonišču so zdravniki-kirurzi takoj ukrenili vse, da ohranijo življenje najtežje ponesrečenemu Rudolfu Zihlerlu. Ta je imel notranje poškodbe, krvavitve v trebuhu in raztrgane ledvice. Njegov položaj je bil brezupen in ni prišel ves čas do zavesti.

Rudolf Thaler ima tudi težke telesne poškodbe. Zlomljena mu je ključnica, težke rane na loba- vi zaradi padca na temenu in pretrganje možganov. Pri tem je upanje, da ga ohranijo pri življenju.

Trgovec Zihlerl je 25. julija kmalu po 11. uri podlegel težkim ranam.

Smrt valed strele.

V okolici Loškega potoka je divjala silna nevihta, grmelo je in treskalo, med dežjem je padala debela toča. Na Lazih med Retjani in Starim trgom so Miho- vi spravljali seno. Nevihti so se umaknili pod košato drevo, sto- joče na samoti. Mati in sin sta bežala izpod drevesa, boječ se da bi vanj udarila strela: ostala pa je tam 15-letna hčerka Marija Košmelj, četudi ji je mati velela, naj beži z njima. Ko se je po na- tivu mati vrnila k samotnemu dre- vesu, je našla hčerko mrtvo na tleh. Strela jo je ubila ter jo moč- no osmnila.

Težka avtomobilska nesreča pri Škofji Loki.

Ko je 24. julija vozil z avtomobilom veleindustrijalec Jean Pollak s svojim sofarjem Karlom Jeršinom iz Kranja po glavni cesti proti Ljubljani, ga je ne daleč od križišča glavne ceste z držav- no železnico obvestil neki nemško govoreči motoreklist, da se je ne- kaj minut popreje zgodila na kri- žišču, oziroma na mestu ne daleč od "Jeperce" velika avtomobil- ska nesreča. Jean Pollak se je takoj požuril z avtomobilom, da prispe ponesrečenem na pomoč.

Med ponesrečenimi bili: Rudolf Zihlerl, trgovec s špicerijskim blagom in doželnimi pridelki, Ra- fael Thaler, trgovec z manufak- turnim blagom, Oton Burdych, le- karnar, Rudolf Zihlerl ml., ed. Thaler in sofar Alojzij Dornik, vsi iz Škofje Loke.

Jean Pollak je takoj odredil, da so z njegovim avtomobilom odpe- ljali v ljubljansko državno splo-šno bolnico najtežje ranjene: Ru- dolda Zihlerla, Rafaela Thalerja starejšega, Rafaela ml. in lekarnarja Otona Burdycha.

Kakor poroča avtomobilist- strokovnjak, ki je bil kmalu na kra- jni nesreči, je nesreča pripetila na ta način: Avtomobil je moral voziti s hitrostjo proti Škofji Lo- ki. Naenkrat je počila pnevmatika na dveh kolesih. Eksplozija pnevmatike je povzročila, da je avtomobil s potniki dvignilo tako v zrak, da se je tam preobrnil in padel nato na tla. Grozna je mo- rala biti sila, ki je prevrnila v zraku avtomobil in ga tresčila na zemljo s tako močjo, da je avto- mobil na tleh ostal popolnoma razbit in zvrt.

Sofer Alojzij Dornik pe 21. ju- lija dopoldne prišel sam osebo v bolnico ter so ga sprejeli na ki- rurgično oddelk. Ima poškodbe na prsih in drugod ter toži tudi o notranjih poškodbah. Kakor je sofer Dornik izjavil, ga je Zihlerl naprosil med vožnjo iz Kranja proti Škofji Loki naj mu dovoli sofariti. Dovolil mu je. Kako je v resnici katastrofalna nesreča na- stala, se sam ne more spominjati. Ve le toliko, da ga je velik pritisk vrzel iz avtomobila.

Nevaren uzmovič.

Gostilničarka Gabrijela Zupan- čičeva na Jegličevi cesti 15 je o- pazila, ko je prišla v svojo pritič- na spalno sobo, da je tankaj vse v neredu ter da je odprt vrhni predal omare. Takoj je ugotovila, da se je splazil malo prej skozi okno v sobo neznan uzmovič in ji odnesel iz predala 3000 Din. go- tovine. V gostilni se nahajajoči gostje in natakarica Ribnikarje- va je pozneje povedala, da je tat- vino izvršil najbrž neki okrog 37-letni mladenič, ki se je sumlji- vo sukal okrog hiše in stikal po dvorišču.

Kot se je pozneje ugotovilo, je bil to najbrže od policije dalje ča- sa zasledovan Slavko Grad, ki je par dni prej okradel tudi svoje- ga svaka Zvonka Potočnika na Kodeljevem.

SEZNAM DAROV.

Za podporo za slovenske stav- karske rudarje v Novi Škofiji smo sprejeli od rojaka Mr. Iga. Mušiča	\$ 46.00
in poprij	52.50
iz Jamaice	3.00
Mr. John Lauer, New Bedford	3.80

Vsega skupaj sprejeli... \$105.30
Srčna hvala vsem tistim, ki so to svoto skupno darovali.

Pozdravljeni!

Za podporni odbor:

Herman Drobesh, tajnik.

V vseh slučajih—

najsibo za pošiljanje denarja v dinarjih, dolarjih ali lirah;

najsibo za izplačanje denarja, katerega ho- čete iz domovine sem dobiti;

najsibo za vloge na 'Special Interest Account' kjer je Vaš denar varno naložen in prinaša 4% obresti;

najsibo za potovanje v stari kraj in povra- tek v Ameriko, je najbolje za Vas, ako se obrnete na poznani in zanesljivi zavod, ka- teri Vas bo vsikdar točno in zanesljivo po- služil:

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJSTAREJŠA JUGOSLOVANSKA POTNIŠKA
POSLOVNICA V AMERIKI

Gustave Flaubert:

LEGENDA.

(Konec.)

Njegova lastna oseba ga je navdajala s tako grozo da jo je postavil v nevarnost v nadi, da se je iznebi. Reševal je hrome iz požarov, otroke z dna prepado. Brezno ga je pahal nazaj, plamen so mu prizanašali.

Čas mu ni potolažil trpljenja. Prihajalo je nezno.

Sklenil je umreti.

In nekega dne ko je stal poleg studena in se je sklanjal čez eno da bi presodil, kako je voda globoka, se je prikazal pred njim starec, ves vpadel, z belo brado in tako bridkim obrazom, da se ni mogel vzdržati solza. Tudi oni je plakal. Ne da bi spoznal svojo podobo, se je Julijan zmedeno spominjal obraza, podobnega temu-le. Kričnil je; bil je njegov oče; in ni se hotel več usmrtiti.

Tako, prenašajoč pezo svojega spomina, je prehodil več dežel; in dospel je do reke, preko katere je bil prehod nevaren, ker je bila voda silno deroča in ker so se raztezale po bregovih velike blatne močvare. Že dolgo si ni upal nihče čez.

Star čoln z zakopano krmo je molil iz trsa svoj kljun. Julijan ga je preiskal in je našel dvojce vesel; in prišla mu je misel, da bi posvetil svoje življenje strelbi drugih ljudi.

Najprej je napravil po brežini nekakšno pot, da bi bil mogoče dohod do struge; in lomil si je nohtove, ko je premikal mogočne skale, jih upiral ob život ter jih prenašal; drselo mu je po blatu, ugrezal se je in večkrat toliko, da ni poginil.

Nato je popravil čoln z ostanki naplavljenih ladij, in naredil si je kolibo iz štorov in ilovice.

Ko se je za brod razvedelo, so se oglašili tudi prevozniki. Klicali so ga od drugega brega, vihteč zastave; in Julijan je urno skočil v svoj čoln. Bil je zelo težak; in preoblagali so ga z vsakovrstno prtljago in bremenom; pa še tovarna živina ki je strahu ritala in večala zmešnjavo. Za svoj trud ni zahteval ničesar; nekateri so mu dajali ostanke od brašna ki so jih jemali iz svojih bisag, ali preveč obnošene obleke, ki je sami niso marali več. Suroveži so preklinali, on jih je samo blagoslovil.

Majhna miza, podnožnik, ležišče iz suhega listja in trije lončeni vrči, to mu je bila vsa pohištva. Dvojce lukenj v steni mu je služilo za okna. Na eno stran so se gubile v nedogled puste planjave z medlosojnimi ribnikom pa tam na površini, in pred njim je valila velika reka svoje zelenkasto valovje. Spomladi je vlažna prst dišala po prhnobi. Pozneje je silovit veter dvigal vrtnice prahu. Vseposod so je zalozel, blatil je vodo, skripal pod dlesmi. Malo pozneje so prišli oblaki koblice, katerih evrcanje in pikanje ni prenehalo ni dan ni noč. Nadalje se pritisnili hudi mrazovi, od katerih so bile vse stvari trde in krhke kakor kamen, in ki so budi li blazno poželenje po mesni hrani.

Meseci in meseci so minevali, da ni Julijan videl žive duše. Često je zaprl oči in se skušal, po spominih, vrniti v svojo mladost; in prikazalo se je grajsko dvorišče s hrti na stopnišču, s služabniki v orožarni, in pod trtno brajdo mladenič plavalasec med starem, ograjenim s krznenino in med gospo z velikim naglavjem; nenadoma evo dveh mladičev! Metal se je ploskoma na ležišče in je plakaje ponavljal:

— Oh, ubogi oče! Uboga mati! — In padel je v omamljenost, v kateri so se sloveče prikazni nadaljevale.

Neko noč, ko je spal, se mu je zazdelo, da ga nekdo kliče. Napel je ušesa, a ni razločil drugega nego rjovenje valov.

Ali isti glas je povzel: — Julijan!

Prihajal je od onega brega, kar

se mu je zdelo čudno, zakaj reka je bila zelo široka.

Tretjkrat je zaklicalo:

— Julijan!

In ta visoki glas je imel privzok cerkvenega zvona.

Prižgal je svetilko in stopil iz kolibe. Ljut vihar je polnil noč. Tema je bila gosta, le tu pa tam jo je raztrgala belina penečih valov.

Julijan je trenotek okleval, nato je odvezal konopee. Voda se je pri tej priči umirila, čoln je zdrčal po nji in pristal na drugem bregu, kjer ga je čakal neki mož.

Bil je zavil v prnjava platno, v obraz podoben maski od marva in oči so mu bile bolj rdeče nego dva ogla. Julijan se mu je približal s svetilko in opazil, da ga pokriva jo ostudne gobe; in vendar je bilo v njegovem gibanju nekaj kraljevske veličastnega.

Komaj je stopil v ladjo, se je začelo pogrezati, preobloženo z njegovo težo; samo sunek, in zopet se je dvignila; in Julijan je zavesljal. Ob vsakem zamahu z veslom so jo pluskajoči valovi spredaj dvignili. Voda, črnejša od tinte je besnela ob bokih na obeh straneh. Vrtala je brez dna, grmadila je gore, in čoln je skakal nanje, se potem spuščal v globčine, kjer ga je veter zibal in sukal.

Julijan je sklanjal život, iztezal roke in se z uprtimi nogami, vijoč se v pasu metal nazaj, da bi imel več moči. Toča mu je bila roke, dež mu je curljal po hrbtu, ostri zrak ga je dšil; ustavil se je. Tedaj mu je zaneslo čoln v stran. A bil si je v svesti, da gre za važno reč, za ukaz, ki ga ne sme preslišati, in zopet je prijel za vesla; in skripanje trtje je sekalo med vijavino nevihte.

Malu svetilka je gorela pred njim. Spreletujoči se tiči so jo zdaj pa zdaj zastri. A neprestano je videl zrenice gobavec, ki je stal zadaj zravn napremiten kakor steber.

In to je trajalo dolgo zelo dolgo!

Ko sta prišla v koč, je Julijan zaprl vrata; in videl ga je, kako je sedel na stolčku. Tisto platno, ki ga je odevalo, mu je bilo združilo do stegen; in rame, prsa, mršave roke so mu izginjale pod skorjami luskinastih prhljajev. Silne brazde so mu rezale čelo. Tak, kakor okrogel, je imel na mestu nosu luknjico; in sinjaste ustnice so izpehovale sapo, gosto kakor megla, in zoperno.

— Gladen sem! — je rekel. Julijan mu je dal, kar je imel. Velik kos stare slanin in nekaj skorij črnega kruha.

Ko jih je bil povzli, je imela miza, skleda in nožev ročaj iste pege, ki so se kazale na njegovem telesu.

Potem je rekel: — Žejem sem! Julijan je šel po svoj vrč; in ko ga je prijel, je vstala iz njega blaga vonjava, ki mu je razširila srce in nosnice. Bilo je vino; kakšno odkritje! A gobavec je iztegnil roko in je na dušek izpraznil ves vrč.

Potem je rekel: — Zebe me! Julijan je sredi koč zapalil s svojo svetilko butaro praproti. Gobavec se je prišel gret; in počenivši na pete, je trepetal po vseh udih, slabost ga je obhajala; oči mu niso več žarele, uljesa so mu tekla, in s skoraj ugaslim glasom je zamrmal:

— Tvojo posteljo!

Julijan ga je narahlo podpiral, da se je zvekel tja, in je celo razgrnil čez eno, da bi ga odel, jadro od svoje ladje.

Gobavec je ječal. Koti njegovih ustnic so mu razgalili zobe, vedno hitreje grgranje mu je stresalo prsa, in trebih se mu je ob vsakem dihu izvotil prav do vretencev.

Potem je zaprl oči.

— Kakor led mi je v kosteh! Fridi poleg mene!

In Julijan je odgrnil platno in je legel na suho listje poleg njegove, z bokom ob bok.

Gobavec je okrenil glavo.

— Sleci se, da me boš grel s svojim životom!

Julijan je odložil svoja oblačila, potem je, nag kakor na svoje-rojstva dan, legel nazaj v svojo posteljo; in čutil je na svojem stegnu gobavecovo polt, mirlejšo od kače in hrpavo kakor strgulja.

V izkušal ga je opogumiti; in čutil je odgovorjal hrope:

— Ali, umri bom! ... Pridi bliže, ogrej me! Ne z rokami! Ne! Z vsem životom!

Julijan se je stegnil čez eno popolnoma, usta na usta, prsa na prsa.

Tedaj ga je gobavec oklenil z rokami; in oči so se mu navdale naenkrat z zvezdno jasnostjo; lasje so se mu podaljšali kakor solnčni žarki; dihi njegovih ustnic je imel sladkobo rož, oblak kadila se je dvignil z ognjišča, valovi so zapeli. V tem je zaplala oblila slasti, nadčloveško veselje je zaplapolalo kakor povodenj zamaknjenemu Julijanu v dušo; in tisti, čigar roke so ga še vedno oklepale, je rasel, rasel, dotikajoč se z glavjo in nogami dveh sten od kolibe. Streha je odplavala, nebes se je razgrinjal; in in Julijan se je dvignil proti sinjim višinam, iz oblička v oblička z Našim Gospodom Jezusom Kristusom ki ga je nesel v nebo.

In to je zgodba asvetea Julijana Streznika, tako približno, kot jo najdeš na nekem serkvenem oknu pri nas doma.

Kje je FRANK CERAR, doma iz vasi Gora, pošta Vače pri Litiji. Pred 8. leti je bival v državi Minn. Kdor izmed rojakov ve za njegov naslov, naj ga mi naznani, ali naj se pa sam oglašijo. — Mrs. Fanny Stariha, rojena Birk, 316 Grove St., Brooklyn, N. Y. (3x 12.13.14)

IŠČE SE: Komu bi bila znana osoba IVA NA HRIBAR, roj. 1864 v Muljavi na Dolenjskem. V Ameriko je prišel leta 194, kjer je bil uradnik banke Frank Zotti Co., pozneje pa pri g. Viktor Kubelka v New Yorku. Od leta 1909 pa ni sledu več o njem.

Kdor bi o omenjenem kaj vedel, je v ljudo naprosen, naj sporoči to njegovi ženi: **Franci Hribar, učiteljici v Laporju pri Slov. Bistrici, Slovenija, Jugoslavija.**

VABILO na piknik in razvite zastave društva "Mladi Slovenec", štev. 359 S. N. P. J., Rockingham, Pa., v prostorih sobrata Martina Zalarja, v soboto 22. in nedeljo 23. avgusta.

V soboto 22. avgusta se prične ples točno ob šest uri zvečer in bo trajal do polnoči. Igrala bo izvrstna Moxham godba. V nedeljo 23. avgusta je pa razvite zastave. Začetek parade ob 9. uri zjutraj. Tempotom uljudno vabimo vsa društva ter posamezne rojake in rojakinje iz Rockinghama in okolice, da nas polnočevitno posetite. Posebno prosim vsa ona društva, ki imajo svoje zastave, da se na se proslave udeležijo z zastavami.

Mešani zbor društva "Jugoslavija" bo zapel več lepih pesmi.

Vstopnina: za moške 50c, ženske so vstopnine proste.

Torej pridite vsi mladi in stari, ker za vse bo dobro preskrbljeno; da ne bo nihče lačen ali žejen, zato bo skrbel odbor.

Na večelo svidenje!

(3x 10.12.14)

Za dobro vdrgnjenje se ne more nič primerjati z dobrim, starim **Pain-Expeller-jem**. Pri prvem znamenju prehlada se poslužite tega izbornega domačega pripomočka ter preprečite komplikacije.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko Sldro. F. AD. RICHTER & CO. Berry & South 5th Sts. Brooklyn, N. Y.

MARŠAL PETAIN SE VRAČA V FRANCIJO

Fred kratkim se je mudil na maroški fronti francoski maršal Petain, ki je natančno preštudiral tamošnji strateški položaj. V Francijo se je vrnil z aeroplanom.

Zanimivosti o zemlji.

Ultramikroskopični drobci med vsemirnimi velikani — naša zemlja — je za človeka dovolj velik, da mu služi kot arena medsebojnega sovraštva in pobijanja, a žal premalo kot neizčrpni vir znanstvenih opazovanj in duhovnega napredka. Človek je stopil na to zemljo, nadel si je ponosno ime kralja vseh živih bitij in tako ustvarja od pokolenja do pokolenja to, kar imenujemo zgodovino človeštva. Toda v tej zgodovini ni vedno razuma, dasi pretendira človek na ime "homo sapiens." Če bi namreč človek večkrat razmišljal o minljivosti vsega posvetnega, bi se na zemlji ne prelivalo toliko solz in dragocene človeške krvi. Taki, ki razmišljajo, so med maso redke izjeme. In vendar se mora človeštvo zahvaliti samo tem izjemam, da je doseglo tako visoko kulturno stopnjo.

Med najvažnejše probleme, ki zanimajo učenjake vseh časov, je gotovo vprašanje začetka in konca naše zemlje. Je-li sploh mogoče dometi važnost in pomen tega vprašanja? Zemlja ima nedvomno svoj začetek in zato mora imeti tudi konec. — Geologija, fizika in kemija nas uči, kako je zemlja nastala, kako se je razvilo življenje in kakšne spremembe so se izvršile na nji. Smrt vsega živega — mikrobov, rastlin, živali in ljudi — lahko nastopi kot posledica različnih sprememb v atmosferi ali strukturi naše zemlje. Najbolj verjetno pa je, da povzroči konec življenja na zemlji pomanjkanje vode. (Le-tušnje leto kaže, da se ne bo tako kmalu konca sveta!) Voda, ki pokriva zdaj tri četrtine zemeljske površine, je samo tretjina vse vode, ki je bila nekoč na zemlji. Voda se polagoma izgublja. Nekaj jo odteče v notranjost zemlje, kjer se kemično razkroji odnosno spoji z drugimi tvarinami in izigne kot taka, drugi del gre v neskončno prostranstvo, kjer ostane kot para ali pa kot kisik odnosno vodik. Tako je vode na zemlji čedalje manj in nekoč bo naša zemlja splošna pustinja brez življenja, kakor je zdaj luna. Prvi pogoj za življenje je namreč voda. Življenje se je začelo v vodi, brez katere bi tudi ljudi ne bilo na zemlji. Težko si je misliti, da bi nanekrat ne bilo več potokov, rek, jezer in oceanov, da bi izginil ta najvažnejši element, ki sam nima oblike, pa ga vendar vidimo v najrazličnejših oblikah.

Lahko pa izpripajo vsa voda na zemlji tudi drugi geološki in meteorološki pojavi. Zemlja se stara. Njena starost je seveda zelo problematična. Helmholtz je izračunal, da je bilo življenje na zemlji že pred 6.000.000 leti. V tem času se je slika tega življenja spremenila. Ker so vulkani često bruhal in ker se je pojavljalo na zemlji čedalje več tvornic, ki so valile v ozračje oblake dima, se je povečal odstotek kisika v zraku. Tako se je tudi temperatura na zemlji spremenila. Oglikov kisik je najboljše sredstvo proti ohlajanju zemlje. Če bi na pr. sedanja količina oglikov kisika iz zraka izginila, bi se temperatura povsod znižala za 20 stop. in bi imeli veliko razliko med temperaturo na tečajih in ekvatorju. Če bi se pa oglikov kisik v atmosferi podvojil, bi narasla temperatura povprečno za 4 odst. Nekateri učenjaki menijo, da se obetajo zemlji, ti srečni časi. Oglikov kisik se v atmosferi pomnoži, rastlinstvo se bo bujno razvijalo in človeštvo doživi zlato dobo.

Kaj pa potem? Potem se bo bližal konec življenja na zemlji. Solnce bo dajalo čedalje manj toplote, ker se tudi ono ohlaja. Čim pa pade splošna temperatura na zemlji pod ničlo, bodo vse reke in oceani zamrzli. Vsi hlapi padejo na zemljo v obliki snega. In temperatura bo naglo padala. S tem bo uničeno tudi življenje. Ko pa bo dosegla temperatura — 200 stop., se bodo pojavili na zemlji novi oceani, čijih valovi ne bodo iz vode, nego iz atmosferskega kisika in azota. Tudi solnce bo slednjič ugasnilo. V našem solnčnem sistemu nastopi takrat tema. Tak naj bi bil konec naše zemlje odnosno njene življenja.

Petinsedemdeset kukluksklanecv aretiranih.

FRAMINGHAM, Mass., 11. avgusta. — V East Sudbury so se vršili ob priliki neke kukluksklanckeparade veliki nemiri. Pet oseb je bilo ranjenih. Policija je aretirala 75 kukluksklanecv.

Značilna prepoved avstrijske vlade.

DUNAJ, Avstrija, 11. avgusta. Vlada je prizadela špiritistom težak udarec. Razpustila je namreč vsa društva, ki se bavijo s špiritizmom oziroma, ki to vedo preiskujejo. Policija bo špiritističnim medijem neprestano na sledu.

Hearstov časopis je zopet unijski.

SEATTLE, Wash., 11. avgusta. Hearstov "Post Intelligencer", katerega so štirinajst mesecev tiskali v Seattlu, je zopet postal unijski list. Pogodba med unijo in upravo lista ni bila objavljena. Edino le toliko se ve, da sta se obe stranki precej uklonili.

Bivši nemški kronprinc.

Ko se je vršila v potsdamski vojaški šoli slavnost na čast nemških vojakov, je nastopil bivši nemški kronprinc v vojaški uniformi.

PREMOGAR. ŠTRAJK NEIZOGIBEN

(Nadaljevanje s 1. strani.)

nja premogovnih skladov v tridesetih letih, če se bo nadaljevalo s temi metodami.

Povdarjajo izgubo življenj in zdravih udov potom nesreč, katere bi bilo mogoče preprečiti. Govore o kaosu tekmovanja v poljih mehkega premoga, o potratnem prevažanju semintja in o neštetihi načinih, kako se skuša obesiti konsumentu stroške, ki so posledica bedaste razdeljevalne tehnike.

Najlepše pri tem pa je, da se ni dosedaj pojavila še nobena verodostojna avtoriteta, ki bi zanikala te trditve. Delodajalci so se zadovoljili s tem, da dolže premogarsko unijo. United Mine Workers of America pa je s svoje strani oficijelno odklonila vse "vmesavanje od zunaj". Izza dni kurivne administracije, je bilo vladno nadzorstvo nekaj skrajno neprijetnega za John Lewisa, načelnika organiziranih premogarjev in njegove tovariše. Zavrnilo so ambiciozni program upravljanja rogov potom tehničnih izvedencev, delavcev in javnosti, kot ga je predlagal premogarski nacionalizacijski komitej.

Glavna izjema v tem stališču je v premogovnih poljih Illinois, kjer stoje premogarji pred najostrejšo krizo v zgodovini Illinois Mine Workers Union, katero pogosto imenujejo "najmočnejšo skupino organiziranega dela v deželi". Pred enim letom so bili na konvenciji delegati oblegani s pozivi za pomoč, prihajajočimi od nezaposlenih premogarjev v teh bogatih poljih.

— Nahajamo se v položaja, — je rekel Farrington, načelnik okraja 12, — ko sledi vsakemu povišanju mezd in skrčenju ur, skrčenje produkcije v organiziranih poljih, na korist neorganiziranih polja. Če sledimo tej tendenci, si lahko predstavljamo položaj, ko bodo naše plače in delavni pogoji tako sijajni, da bo nastal konec premogarske industrije v Illinoisu.

Nato pa je pričel predsednik Farrington govoriti v jeziku, ki je bil popolnoma tuj 600 delegatom, zbranim tam. Lotil se je glavnega problema, — namreč problema trošenja.

— Vsled sedanje metode izkopavanja premoga, — je rekel, — je ena tretina premoga za vedno izgubljena. Stane skoro prav toliko prevesti eno tono premoga iz južnega Illinoisa v Chicago v klet konsumenta kot pa proizvesti ta premog ali ga prevesti od rova v Chicago. Če bi ugotovili tozadevna dejstva, bi pronašli, da stane skoro prav toliko spraviti pepel in žlindro iz kleti konsumenta ter jo vreči v jezero kot stane izkopanje tone premoga.

Stinnesova družba ima podružnico v Paragvaju.

ASUNCIÓN, Paraguay, 10. avgusta. — Stinnesova družba je otvorila tukaj podružnico. Trgovske razmere v deželi se boljšajo. Letos bo pridelok bombaža izredno velik.

Potres na Turškem.

CARIGRAD, Turčija, 0. avg. — V okolici Sminne je bila danes razdejana ena vas, več vasi je bilo pa težko poškodovanih. Potresni sunki so trajali po par minut. Tudi več oseb je izgubilo življenje.

Umrl v Ljubljani.

Ivana Zaplotnik, žena pečarskega mojstra, 43 let; Ana Zavrl, hči tovar. delaven, 8 dni; Jerica Ravnikar, vdova krojaškega mojstara, 83 let; Fran Kalisnik, delavec, 52 let; Marija Per, rejenska, 7 mesecev.

NAPRODAJ

trgovina delikates grocerije, tobačka in sladoleđa, dve sobi, poceni. — 1991 Metropolitan Ave., Middle Village, Brooklyn, N. Y.

ZASTAVE

SVILENE AMERIŠKE, SLOVENSKE IN HRVAŠKE. Sigurno 25% ceneje kot drugod. REGALJE, PREKORAMNICE, TROBOJNICE, ZNAKE, UNIFORME ITD. VICTOR NAVINŠEK, 331 GREEVE ST. CONEMAUGH, PA.

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Kapitan Marryat:

JOSEPH RUSHBROOK

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

16

(Nadaljevanje.)

Rushbrook se je tresel, ko so ga privedli noter in ko je zagledal na mizi truplo. Hitro pa se je ojunail ter se obnašal zelo pogumno, kajti sila jaci pogosto moči. Sklenil je odgovoriti na nekatera vprašanja, nikakor pa ne na vsa.

- Ali veste, ob katerem času je zapustil vaš sin koč?
- Ne.
- Ali je puška vaša last?
- Da.
- Ali poznate to vrečo?
- Da, moja last je.
- Porabljali ste jo za odnašanje divjačine, kaj ne?
- Nisem dolžan odgovora na to vprašanje.

Predložili so mu še več vprašanj, na katera ni hotel odgovoriti. Rushbrook je dobro izigral svoje karte, ko je priznal puško in vrečo kot svojo last, kajti ta okoliščina mu je lahko koristila, dočim ni mogla škodovati sinu.

Po sestavi vseh pričevanj je imel coroner nagovor na porotnike in ta so dvignili proti Josephu Rushbrooku mlajšemu obtožbo radi nameravanega umora.

Sodnik je nato razpisal nagrado dvestotih funtov za aretacijo našega junaka.

Štirinajsto poglavje.

Rushbrook in Jane sta se vrnila v svojo koč. Slednja je zaklenila vrata ter vzkliknila:

— Hvala Bogu vsaj ti si rešen! Šele takrat, ko napoči ura nevarnosti, spoznamo svojo ljubezen.

Rushbrook je res ljubil svojo ženo ter rekel vsled tega:

— Pomiri se, Jane, sedaj je zopet vse dobro.

— Da, vse je dobro, a moje ubogo dete! Kaj, če ga bodo pri-
jeli?

— Ne boj se tega. In če ga primejo, se mu ne more zgoditi dosti zlega. Pravorek je tukaj, a kakšne pozitivne dokaze imajo?

— Obesili so že ljudi proti katerim so imeli manj dokazov.

— Jane, — je odvrnil Rushbrook, — najim deček ne bo nikdar obesen, to ti obljubim. Zadovolji se s tem.

— Da ga rešiš, bi moral izdati samega sebe in potem bom izgubila tebe.

Čuti je bilo korake pri vratih in vstopil je Furness.

— Žal mi je, prijatelj, da je pravorek tako izpadel, a tega se ne da izpremeniti. Dokaz je bil premočan in žal mi je bilo, ko sem moral nastopiti sam kot priča.

— Vi? — je vzkliknil Rushbrook. — Tudi vas so povabili?

— Da in priseči sem moral. Prisega je za moralnega moža resna zadeva in vsled tega sem moral govoriti resnico.

— No, in kaj ste izpovedali? — je vprašal Rushbrook.

— Kaj sem izpovedal? To, kar ste mi rekli danes zjutraj, in to, da je vreča vaša last.

Rushbrook je zaničljivo meril šolmoštra.

Predno se je poslovil, je rekel Furness:

— Kdaj se vidimo v gostilni?

— Ne tako kmalu. Na to se lahko zanesete.

— Nic več v gostilno? Majhen požirek pijače vtopi skrb.

— No, prijatelj Furness, ti danes so končani, — je rekel Rushbrook.

— No, sedaj pač niste pri volji. Mogoče kdaj drugič. Mrs.

Rushbrook, ali imate par kapljic piva?

— Ne morem nobenega pogrešati, — je odvrnila Jane ter se obrnila vstran. — Prosim bi morali zanj sodnika.

— O, kot vam drago. Povsem razumljivo, da ste slabe volje. Lahko no!

Furness je zaloputnil vrata za seboj ter izginil.

— On je lopov.

— To mislim sama, — je odvrnila Jane. — Sedaj pa pojdiva spat.

Prihodnjega jutra je izvedela Jane od sosedov, da se je Furness prostovoljno oglašil kot priča in to je še bolj razkačilo Rushbrook.

Po prvem razburjenju so v vasi splošno pomilovali Rushbrook in njegovo ženo. Gozdarja se je vsakdo izogibal in Furness, ki je prostovoljno nastopil proti staremu prijatelju, je izgubil še ono malo krdita, ki ga je imel. Posledica tega je bila, da niso ljudje nič več pošiljali otrok v šolo in da se je pričel šolmošter še bolj udajati pijači.

Nekje sobote je prišel Rushbrook v gostilno z namenom, da se spreje Furnessom ter ga pretepe. Furness je bil napol pijan in ker se je Rushbrook norčeval iz njega, se je vnel prepir. Konečno je pozval šolmošter Rushbrook, naj se bide z njim. To je ravno želel Rushbrook. Pol ure pozneje so morali šolmoštra, strašno razbitega, odnesti v posteljo, v kateri je ostal štiri dni. Kakorhitro je Rushbrook na ta način ohladil svojo jezo, je spravil svoje stvari skupaj ter zapustil vas, ne da bi kdo vedel, kam je krenil s svojo ženo. Furness, ki je izgubil vse dohodke je par dni pozneje sledil njegovemu vzgledu. Tudi glede njega ni nikdo vedel, kam se je napotil.

Po sklepu, katerega je storil major McShane, je povsem razumljivo, da je staval dečku na poti proti domu vsa mogoča vprašanja glede njegovega prejšnjega življenja in razmer, v katerih je živel.

Deček je dajal glede vsega poštena pojasnila, iz jemeno enega dela, pri katerem je bil resno prizadet njegov oče. Sree mu je velevalo, da je zanj častna stvar prikriti okoliščine umora škrobnjara. McShane je bil zadovoljen in brez vsakih nadaljnjih neprilik sta dospela v London. Kakorhitro je pozdravil major svojo ženo, je pričel pripovedovati svoje doživljanje in pri tem ni pozabil primerne polivaliti mladega Joe-a. Polagoma je prišel na dan s svojimi nameni glede našega mladega junaka in žena je bila popolnoma zadovoljna. Sklenjeno je bilo poslati dečka v šolo, kakorhitro bi našel McShane kak primeren zavoj.

Deček pa naj bi zaenkrat še ne izvedel namenov obeh in vsled tega sta ga obvestila, da bo poslan v šolo. Joe je bil s tem popolnoma zadovoljen.

Kljub temu pa je ostal še enle tri mesece na domu McShane-a. Ker ni imel slednji knjig, je Joe preganjal dolgi čas s čitanjem listov, katere so pustili v gostilni gostje Mrs. McShane.

(Dolje prihodnjaj.)

Moderni Sherlock Holmes.

Detektivska povest.

Sherlock Holmes? Ga imamo v Ljubljani! Ženji je in se piše Jakob Ciber. Sliši travo rasti, duha že danes bržle, ki se bodo jutri pražile, oči mu pa vidijo kar okoli vogala! Mishiš, da ti vlnudno gleda v obraz, v resnici pa spak študira svoje poševdrano obnato in hkrati sklepa na praznoto njegova žepa, ki te ovira, da ne konvultiraš čevljarja! — Ali pa se ti zdi, da sanjavo zre v megleno daljavo, v istini pa zvijačnik motri tvoj telovnik in iz peg na njem sklepa, kake vrste likerje si snoči pil v Narodni kavarni, kdo jih je plačal in obkorej si prišel domov! Tak je ta človek!

Dogodka z mojo uro še ne veste? Dobro, povem vam ga!

Torej — kadar je semenj, grem rad čez Vodnikov trg mimo stojnice, da vidim tuje barantače in njih čudno kramo in da slišim njih zabavno reklamo. Tako tudi vladnji. Zašel sem v gnečo, in ko priidem domov in hočem, kakor po navadi, naviti svojo žepno uro, — pa je ni bilo! Moje ljube stare ure, ki sva še na Dunaju skupaj študirala, to se pravi: večasih skupaj, večasih pa vsak v svojem zavodu — ni je bilo, pa ne! Kak lopov mi jo je moral izmekniti v gneči na semnju. Mojo ljubo staro uro! Številko 55.916 je imela, na pokrovu pa sv. Jurja na konju, s sulico in zmajem. Tat je čisto neznan; toda po Cibrovi teoriji je pač hitel uro prodati in sicer staremu Jurju starinarju. Izsledite in zaplenite takoj uro in tam! Nujno! Vzemite seboj Cihvo in Jegliča! Čez eno uro pričakujem vašega poročila! Odslovil je naju oba.

Mož mi je imponiral. Ta sigurnost, ta predznanost njegovih sklepov, in vendar vse logično, pravzaprav samoobsebi umevno. — Tako se mi je zdelo, kakor da imam uro že zopet v žepu.

Po preteku ene ure se torej zopet zgledam pri Cibri. Pozval je že čakajočega detektiva v sobo in detektiv je poročal: — Preobrnili in razkopali smo tako prodajniški kakor tudi stanovanjski prostor starega Jurja. Saj označje njegov brlog; v četrt ure smo bili gotovi s delom. Ali o uri ni bilo sledu! Tudi starega Jurja ni bilo doma; odšel je baje na svoj običajni izprehod na Grad. Mi seveda za njim, a srečali smo ga, vračajočega se že po Florjanski ulici. Ustavili smo ga hitro in doglali, da tudi ri sebi nima ure. Bil pa je zelo razburjen in nas je primerjal s cestnimi toljavji.

— Ovdabo zaradi razžaljenja straže bom še danes vložil.

Ciber je drobno pogledal in zažvižgal. Potem pa je segel v desni žep svojega telovnika, izvalil svojo uro in jo pomolil Lončarju.

— Lončar, pazite! Vi ste zdaj stari Jur, razumete, to pa je ukradena ura, ki ste jo kupili od tatu.

Cipreja je bila sumljiva, in zato vi, stari Jur, sami domnevate, da vas poseti policija. Treba torej skriti uro, kaj ne! V ta namen naravite svoj običajni izprehod na Grad, kaj ne! Ste me razumeli?

— Idite torej in skrijte jo! Potem maju pričakujte na "utrdbah"!

Detektiv Lončar ni znil besede. Ali obraz mu je zlezel v čudne gube, hrbet se mu je sklonil, s tresočo roko je spravil uro in z drsajočimi koraki je odšel. Zasvetilo se mi je: posnemal je starega Jurja!

Kar strmel sem!

Ciber je opazil moje začudenje in se nasmešnil: — Da, moji detektivski so dobro dresirani!

Vidite, ljudje enake vnanosti so si vobče tudi v duševnem oziru enaki. Ako upoštevajo to važno načelo, posnemate mimiko in kretanje človeka, ki ga opazujete, uganili boste tudi njegove misli in namene. — Tako bo tudi z Lončarjem. Čim se uživi v vnanost in kretanje starega Jurja, rodile in razvijale se mu bodo vzporedno in nehoti tudi misli in reudarki starega Jurja in ravnal bo tako, kakor je ravnal v enakih okolišnih njegov izvirnik. — Idiva!

Šla sva počasi na Grad.

Na utrdbah naju je že čakal Lončar.

— Skrili ste uro v gozdiču, kaj ne? — ga ogovori Ciber.

— Da!

— O tem ni bilo dvoma; drugod ni varnosti pred nepoklicanimi očmi. Toda pokažite prostor.

Gremo v gozdič. Vozil nas pa ni detektiv, ampak Ciber sam in brez obotavljanja in s presenetljivo sigurnostjo. Na južno-zapadni strani gozdiča, tik ob polsuhem skrivljenem mecesu je obstal. Pogledal je v zrak, omenil, da so danes na Vrhniki baš ob štirih popoldne nastavili pivo; ker ima vlak deset minut zamude,

tožitelj! Hitel bi jo prodati!

— Ciber je prikal. — Komu?

— Komu pač? Zaradi takele ure se ne morem peljati v Videm ali na Reko, da jo spečam! — Starinarju Jurju bi jo nesel. Star lisjak je, ki vse kupi. Glavo ima plešasto, vest pa kosmato!

— Dobro! Hvala! Pošljite mi detektiva Lončarja!

Detektiv Lončar je prišel, bil je že kar pripravljen za odhod.

— Gospod Lončar, — mu veli Ciber, — gospodu Koširju tukaj je bila danes tik pred opoldnem ukradena na sejmnišču ura številka 55.916, na okrovu je imela sv. Jurja na konju, s sulico in zmajem. Tat je čisto neznan; toda po Cibrovi teoriji je pač hitel uro prodati in sicer staremu Jurju starinarju. Izsledite in zaplenite takoj uro in tam! Nujno! Vzemite seboj Cihvo in Jegliča! Čez eno uro pričakujem vašega poročila! Odslovil je naju oba.

Mož mi je imponiral. Ta sigurnost, ta predznanost njegovih sklepov, in vendar vse logično, pravzaprav samoobsebi umevno.

— Tako se mi je zdelo, kakor da imam uro že zopet v žepu.

Po preteku ene ure se torej zopet zgledam pri Cibri. Pozval je že čakajočega detektiva v sobo in detektiv je poročal: — Preobrnili in razkopali smo tako prodajniški kakor tudi stanovanjski prostor starega Jurja. Saj označje njegov brlog; v četrt ure smo bili gotovi s delom. Ali o uri ni bilo sledu! Tudi starega Jurja ni bilo doma; odšel je baje na svoj običajni izprehod na Grad. Mi seveda za njim, a srečali smo ga, vračajočega se že po Florjanski ulici. Ustavili smo ga hitro in doglali, da tudi ri sebi nima ure. Bil pa je zelo razburjen in nas je primerjal s cestnimi toljavji.

— Ovdabo zaradi razžaljenja straže bom še danes vložil.

Ciber je drobno pogledal in zažvižgal. Potem pa je segel v desni žep svojega telovnika, izvalil svojo uro in jo pomolil Lončarju.

— Lončar, pazite! Vi ste zdaj stari Jur, razumete, to pa je ukradena ura, ki ste jo kupili od tatu.

Cipreja je bila sumljiva, in zato vi, stari Jur, sami domnevate, da vas poseti policija. Treba torej skriti uro, kaj ne! V ta namen naravite svoj običajni izprehod na Grad, kaj ne! Ste me razumeli?

— Idite torej in skrijte jo! Potem maju pričakujte na "utrdbah"!

Detektiv Lončar ni znil besede. Ali obraz mu je zlezel v čudne gube, hrbet se mu je sklonil, s tresočo roko je spravil uro in z drsajočimi koraki je odšel. Zasvetilo se mi je: posnemal je starega Jurja!

Kar strmel sem!

Ciber je opazil moje začudenje in se nasmešnil: — Da, moji detektivski so dobro dresirani!

Vidite, ljudje enake vnanosti so si vobče tudi v duševnem oziru enaki. Ako upoštevajo to važno načelo, posnemate mimiko in kretanje človeka, ki ga opazujete, uganili boste tudi njegove misli in namene. — Tako bo tudi z Lončarjem. Čim se uživi v vnanost in kretanje starega Jurja, rodile in razvijale se mu bodo vzporedno in nehoti tudi misli in reudarki starega Jurja in ravnal bo tako, kakor je ravnal v enakih okolišnih njegov izvirnik. — Idiva!

Šla sva počasi na Grad.

Na utrdbah naju je že čakal Lončar.

— Skrili ste uro v gozdiču, kaj ne? — ga ogovori Ciber.

— Da!

— O tem ni bilo dvoma; drugod ni varnosti pred nepoklicanimi očmi. Toda pokažite prostor.

Gremo v gozdič. Vozil nas pa ni detektiv, ampak Ciber sam in brez obotavljanja in s presenetljivo sigurnostjo. Na južno-zapadni strani gozdiča, tik ob polsuhem skrivljenem mecesu je obstal. Pogledal je v zrak, omenil, da so danes na Vrhniki baš ob štirih popoldne nastavili pivo; ker ima vlak deset minut zamude,

potem pa je malomarno vprašal: — Tukaj ste jo zakopali, ali ne?

— Baš na njej stojite, gospod komisar!

Jaz sem osupel seveda, on pa mi je ljubeznivo pojasnil: — Tukaj je najbolj skriti kot gozdiča, — kaj ne! — a v tem kotu ima baš ta mecesen najbolj značilno in zato za spomin najugodnejšo obliko. Niti stari Jur niti detektiv nista imela dosti časa za izbiranje skrivališča, in nehoti sta se pač morala odločiti za tisti prostor, ki ga lahko najzanesljiveje vsak čas zopet najdeti.

Sklonil se je in izpod ruše izgrebel svojo uro. Šipa in kazalnika so bili stirti, ker je stopil nanjo. — Nič ne de, — je rekel, — dam jo popraviti in vam pošljem račun. To je postranska stvar. — Poglavitna stvar je ta: — Kjer je bila ta moja ura, tam mora biti tudi vaša ura! Po načelu enakih činiteljev, enakih okolišnosti in enakih posledkov, skratka po takozvani Cibrovi teoriji! Saj vam je bila moja razlaga jasna, kaj ne? — Zato me poslušajte! Okoli tega mecesna prebrskajte tla in našli boste svojo uro. Druga va nimam povedati! Uspeh mi pridite javit zvečer ob osmih. Pričakoval vas bom v pisarni. Sedaj me kličijo drugi opravki.

Odšla sta.

Jaz sem ostal sam in po pravici povedano — groza me je bilo. Brskal sem po tleh in koprneče iskal svojo ljubo staro uro, hkrati pa sem se s trepetom bal, da me zadene kap, če jo v resnici najdem!

Ko se je solnce pričelo nagibati k zatonu, sem se zbal, da me ne zajame mrak, in popustivši iskanje sem jo popihal brez ure odtod kakor da me pade furije, in oddehnil sem se šele, ko sem dospel v mesto med vršičo množico.

Zvečer sem se zgledal pri Cibri, kakor ni je bil naračel. Lotevali so se me rahli dvomi, ali Cibrova absolutna sigurnost jih je zopet preopdila.

— Ura mora biti tam, — je rekel, — ali je pa Cibrova teorija napadana. — To pa je izključeno! Nadaljujte jutri delo in vzemite seboj motiko! Saj vreme ostane lepo, — je pripomnil, ozri se skozi okno na razsvetljeni trg; — to sklepam iz okolišnosti, da gre profesor Pika z dežnikom.

Storil sem, kakor mi je velel in prekopal sem drugi dan ves južnopozadnji del gozda. Ne morem reči, da nisem imel čisto nič uspeha, kajti našel sem rdečo nogavično zavezo, par lasnih igel, ženski glavnik, nekaj železnih gumbov, star krjacev, peto in ubito steklenico. Le o uri ni bilo prav nič sledu. Odkritorsko povedano, pričel sem zopet dvomiti.

Bil sem nekoliko potr. ko sem Cibri poročal o stvari. Moja malodušnost ga je razvnela.

— Cibrova metoda ne vara! — je rekel. — Po logiki dejstev ne more biti vaša ura drugod nego je bila moja. Verjemite mi to! — Sicer pa, — je nadaljeval bolj hladno, — da vas pomirim, dam vašo uro lahko v liste. Remontarka št. 55.916, s sv. Jurjem na pokrovu, na konju, s sulico in zmajem. — Ali moj svet je: iščite jo tam, kjer je bila moja ura! Na svidenje čez dva dni!

Moje razkopavanje ni ostalo neopazeno. Mestni čuvaj na Gradu me je vohal iz zasede; prežal je pač, kdaj dvignem zaklad, potem bi bil planil name in ga v imenu postave zaplenil. Ker se pa njegov sladki uro ni maral uresničiti, naveličal se je prežanja in mi kratkomalo propovedal nadaljnje delo. Izkušal sem ga pomiriti, češ, da kopljem le polže, ali on je trdil, da tega ne smem brez lovskega lista, in grozil mi je, da me odvadi zaradi lovske tatvine.

Odnehati pa nisem maral. Sedaj se mi ni šlo več samo za mojo uro, ampak tudi za Cibrovo teorijo, ali obvelja ali ne, in zato sem hotel do pičice izpolniti Cibrovo ukrepe.

Izposloval sem si torej nemudoma pri rudarskem uradu rudo-sledno pravico, da sem jo pomolil a mestnemu čuvaju pod nos, in potem sem neovirah končal svoje temeljito razkopavanje.

Kretanje parnikov - Shipping News

15. avgusta:
Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Homeric, Cherbourg; Rotterdam, Rotterdam; Orca, Hamburg.

16. avgusta:
President Wilson, Trst.

17. avgusta:
Aquitania, Cherbourg; Suffren, Havre; America, Bremen; Arabic, Cherbourg in Hamburg.

18. avgusta:
Belgenland, Cherbourg; Cleveland, Hamburg.

19. avgusta:
Majestic, Cherbourg; Orduna, Hamburg; Stuttgart, Cherbourg in Bremen.

20. avgusta:
Resolute, Hamburg; Sierra Ventana, Bremen.

21. avgusta:
Berenaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen.

22. avgusta:
Zealand, Cherbourg; Ohio, Hamburg.

23. avgusta:
Olympic, Cherbourg.

24. avgusta:
Mauritania, Cherbourg; DeGrasse, Havre; Pres. Harding, Bremen.

25. avgusta:
Columbus, Cherbourg in Bremen; Lapland, Cherbourg; Albert Ballin, Bremen.

5. septembra:
Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Orca, Hamburg.

6. septembra:
Martha Washington, Trst; Reliance, Hamburg.

7. septembra:
Aquitania, Cherbourg; George Washington, Bremen.

8. septembra:
Olympic, Cherbourg.

9. septembra:
Majestic, Cherbourg.

10. septembra:
Majestic, Cherbourg.

11. septembra:
Majestic, Cherbourg.

12. septembra:
Majestic, Cherbourg.

13. septembra:
Majestic, Cherbourg.

14. septembra:
Majestic, Cherbourg.

15. septembra:
Majestic, Cherbourg.

16. septembra:
Majestic, Cherbourg.

17. septembra:
Majestic, Cherbourg.

18. septembra:
Majestic, Cherbourg.

19. septembra:
Majestic, Cherbourg.

20. septembra:
Majestic, Cherbourg.

21. septembra:
Majestic, Cherbourg.

22. septembra:
Majestic, Cherbourg.

23. septembra:
Majestic, Cherbourg.

24. septembra:
Majestic, Cherbourg.

25. septembra:
Majestic, Cherbourg.

26. septembra:
Majestic, Cherbourg.

27. septembra:
Majestic, Cherbourg.

28. septembra:
Majestic, Cherbourg.

29. septembra:
Majestic, Cherbourg.

30. septembra:
Majestic, Cherbourg.

V JUGOSLAVIJO

TUKAJ SO DOBRE NOVICE

Novo ZNIZANE cene za tja in nazaj v tretjem razredu do Zagreba od \$198. do \$210.

V Beograd in nazaj — \$198.50 do \$210.50

Veliki parniki za vas, — vključno Majestic "največji parnik na svetu", Olympic, Homeric, Belgenland, Lapland, Pittsburgh, Zealand, Arabic itd.

Vi lahko obiščete domovino ter se vrnete v Združeno državo s ameriškim vladnim dovoljenjem. Vprašajte pooblaščenega agenta.

WHITE STAR LINE RED STAR LINE

1 BROADWAY NEW YORK

Ure ni bilo! Tudi ne upanja, da jo sploh še kdaj vidim!

Pač pa sem si pridobil svoje mnenje o Cibrovi teoriji.

Tem aspehom primerno razpoložen sem se zgledal zopet pri Cibri.

Ciber je z mojega obraza takoj razbral položaj. Postal je nervozen. Nič me ni vprašal, nič me ni poslušal, ampak kar kratko se je opravičeval, da danes nima časa in jutri ga tudi ne bo imel in takisto ne ves bodoči teden. Izvalil je iz žepa uro in mi dal znamenje za odhod, rekoč:

— Sedaj je, mudi se mi.

Mene je pa isti hip streslo po vsem životu kakor električni tok.

— Dovolite, da pogledam to uro! — sem vzkliknil in nedostajalo mi je sape.

Ciber mi osupel da uro v tresočo roko.

Sv. Jurij na konju s sulico in zmajem! Odprem pokrov: — Št. 55.916! — To je moja ura! Gospod komisar, kje ste jo dobili?

— Sedel sem, nogi me nista več držali!

— Vaša ura? Ali je mogoče? Št. 55.916. . . Sv. Jurij na konju s sulico in zmajem. . . Res je! Glejte, glejte! Tri dni jo že nosim v žepu! Svojo sem dal popraviti, saj veste, in sem si za ta čas izposodil tole iz tega predala tukaj, kjer hranimo najdene in polietji izročene stvari! Torej tu je vaša ura! . . .

Stopal je po sobi od duri do oken in nazaj in stresal glavo.

Potem je postal in rekel: — Vidite, moja metoda se je le zopet obnesla! Kakor sem vam rekel: — Kjer je bila moja ura, tam se najde tudi vaša! — Vidite, in tako se je zgodilo!

Sherlok Holmes!

Kje so moji bratje JANEZ, MARTIN, ANTON in JOŽEF ŠKUBIC ter sestra TEREZIJA ŠKUBIC? Vsi bivajo že okrog 30 let v Ameriki; zadnje pismo sem sprejel iz Forest City, Pa. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za kojega, da mi naznani ali naj se pa sami odlojijo bratu: Stefan Pučina, 70 Rue St., Pierre 70 Lens, P. d. C., France.

(2x 11,12)

"GLAS NARODA", THE BEST JUGOSLAV ADVERTISING MEDIUM

Kje je IVAN KASTELIC, P. O. Box 147, West Montland, Pa. Prosim onega, ki kaj ve o njem, da mi javi ali naj se pa sam oglaš. — Magdalena Kastelic, Florijanska ulica, Tvrnica Lima, Karlovac, Jugoslavija.